

Nr 411.

Av herr **Eriksson** i Grängesberg, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 53, med förslag till lag om förmynderskap m. m.*

I Kungl. Maj:ts förslag till lag om förmynderskap stadgas i 2 kap. 5 §: »När förmyndare skall förordnas, skall därtill utses en rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig man eller kvinna, helst någon, som är med den omyndige beslätad eller besvägrad eller eljest står honom nära.»

Där icke någon »som är med den omyndige beslätad eller besvägrad eller eljest står honom nära» och som i övrigt fyller i stadgandet givna förutsättningar finnes att förordna till förmyndare, lärer rätten hava att därtill utse den, som kan anses vara för uppdraget lämplig och vill åtaga sig. Intet hinder synes sålunda förefinnas för att till förmyndare även för oskylda utse domhavanden inom domsaga eller ordförande eller ledamot i rådstuvurätt.

Även om den hittillsvarande praxis vid utseende av förmyndare i allmänhet varit, att domhavande och nämnda rättsledamöter icke blivit utsedda till förmyndare för oskylda omyndiga, lärer dock sådant förekomma särskilt i städerna. Detta förfarande synes dock icke vara lämpligt och bör förbjudas i den nya förmyndarlagen. Att de må utses till förmyndare för beslätade eller besvägrade omyndiga, torde vara motiverat och knappast lämna rum för klander.

Enligt lagförslaget tillkommer det rätten att vid utseende av förmyndare pröva den utseddes lämplighet. En domhavande har då, om han utses, att själv pröva, om han är lämplig såsom förmyndare eller om han skall entledigas, sedan fråga uppstått, om han såsom förmyndare gjort sig skyldig till missbruk eller försummelse i sin befattning såsom förmyndare. Han har vidare att utöva tillsyn över sitt eget förmynderskap.

I 8 kap. 18 § lagförslaget föreskrives, att rätten kan förordna om högre arvode åt förmyndare än eljest stadgas skola utgå. Härigenom skulle det kunna inträffa, att domhavande hade att pröva om högre arvode än lagligen är bestämt åt sig själv i egenskap av förmyndare — en möjlighet som självfallet borde vara utesluten.

Det kan icke anses vara ett misstroende mot vårt lands domarekårs rättrådighet att i lagen utesluta dem från att kunna utses till förmyndare. Våra domares anseende för rättrådighet är stort, men därav följer icke att i enskilda fall misstro mot en förmyndareförvaltning, som vederbörande själv skall övervaka, kan komma att förefinnas. Vad som här föreslås är därtill endast en utvidgning av bestämmelsen i 3 kap. 4 § sista stycket,

där det stadgas, att »Domhavande må ej vara överförmyndare inom domsagan, ej heller må ledamot av rådstuvurätt, som arbetar å endast en avdelning, vara överförmyndare i staden».

Men även detta stadgande i 3 kap. 4 § torde tarva en omredigering. Med den formulering paragrafen erhållit är icke uteslutet, att i stad med rådstuvurätt, som arbetar å flera avdelningar, ledamot av den avdelning, som handlägger förmyndare mål, kan utses. Detta kan icke vara lämpligt och synes stå i strid med bestämmelsens anda och mening.

På grund av det anförda tillåter jag mig föreslå,

att riksdagen vid antagande av Kungl. Maj:ts förslag till lag om förmyndarskap däri måtte göra sådan ändring, att förmyndare för omyndiga, med vilka de ej äro besläktade eller besvägrade, icke må vara domhavande för omyndiga inom domsagan eller ledamot av rådstuvurätt, som arbetar å endast en avdelning, eller ledamot av den avdelning, som handlägger förmyndare ärende inom rådstuvurätt, som arbetar å flera avdelningar för omyndiga inom staden; samt att bestämmelsen i 3 kap. 4 § ändras så, att ledamot av den avdelning, som handlägger förmyndare ärenden i rådstuvurätt, som arbetar å flera avdelningar, icke må vara överförmyndare.

Det hemställas vördsamt till vederbörande utskott att, därest förevarande motion vinner beaktande, föreslå nödiga ändringar i lagförslaget.

Stockholm den 19 mars 1924.

Bernh. Eriksson.